

את העולם, ואותם העמודים הקיימים, שהעולם סמוך עליהם, מרתתים. קול בכיה של עפר אילים, שבוכה על אריה אחד, שרשום תמיד בפסא הקדוש.

אמר רבי נהוראי לרבי יצחק, שמעת דבר? אמר לו, שמעתי, ועל זה אמרתי, שמעתי ותרגז בטני. אמר רבי נהוראי, ודאי הקדוש ברוך הוא רוצה לדון את העולם שלו, וטרם שייעשה הדין, הנה קול מתעורר, ומכריז תמיד בעולם. ודאי הרמים של הרמים עכשו יסתלקו בעולם. והכל ברור לנו, פרט לזה שאמר קול בכיה של עפר אילים שבוכה על אריה אחד, לא ידעתי מה הוא. אמר רבי נחמיה, לא ידעו בזה לפי שעה. לזמנים מועטים התגלה בעולם. ומהי הבכיה? זו הבכיה של רבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול, שבכה על ראשו של רבן שמעון בן גמליאל. שאותה הבכיה לא עברה מפסא של המלך, עד שייעשה הקדוש ברוך הוא נקמות בשאר העמים.

אמר רבי רחומאי, בא וראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא דן את העולם, את מי דן תחלה? את גדולי הדור דן תחלה, ואחר כך דן את העולם. מנין לנו? מפאן, שפתוב ויהי בימי שפט השפטים. שפט השפטים תחלה, ואחר כך ויהי רעב בארץ. רבי יוסי בר יהודה אמר, מפאן (מלכים א-ח) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל. משפט עבדו תחלה, ואחר כך משפט עמו ישראל.

וירך איש מבית לחם יהודה (רות א). רבי יהודה ורבנן שאומרים, בזמן שהדין בא לעיר, יסלק אדם עצמו מאותה עיר, שפינן שניתן רשות למלאך

עלמא, ואינון סמכין קיימין, דעלמא סמיך עליהון, מרתתני. קל בכיאי, דחד אוזילא דאילתא, דקא בכיאי על חד ארייא, דאיתרשים תדירא בכורסייא קדישא.

אמר רבי נהוראי לרבי יצחק, שמעת מידי. אמר ליה, שמענא, ועל דא אמנא, (חבוקק

טו ג) שמעתי ותרגז בטני. אמר ר' נהוראי, ודאי קודשא בריך הוא בעי למידן עלמא דיליה, ועד לא יתעבד דינא, הא קלא איתער, ואכריז תדיר בעלמא. ודאי רמי דרמין יסתלקון השתא בעלמא. וכולא בריר לן, בר האי דאמר, קל בכיאי דחד אוזילא דאילתא, דקא בכי על חד ארייא, לא ידענא מאי איהו.

אמר רבי נחמיה, לא ידעו בהאי לפום שעתא, ליומין זעירין איתגלי בעלמא, ומאי איהו בכיאי. דא בכיאי דרבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול, דבכה על רישיה דרבן שמעון בן גמליאל. דההיא בכיאי לא אתעבר מפורסא דמלפא, עד דייעביד קודשא בריך הוא נוקמין בשאר עמין.

אמר רבי רחומאי, בא וראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא דן את העולם, למי דן תחלה, לגדולי הדור דן תחלה, ואחר כך את העולם. מנלן. מהכא, דכתיב, ויהי בימי שפט השפטים, שפט השפטים תחלה, ואחר כך ויהי רעב בארץ. רבי יוסי בר יהודה אמר, מהכא, (מ"א ח כט) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל. משפט עבדו תחלה, ואחר כך משפט עמו ישראל.

וירך איש מבית לחם יהודה. רבי יהודה ורבנן דאמרי, בזמן שהדין בא לעיר, יסלק אדם עצמו מאותה עיר, שפינן שניתן רשות למלאך

רשות למלאך המות, אינו חושש לכל אדם, ואיש שפגע בו, יש לו רשות להזיקו.

בין שראה אלימלך שהדין בא לעולם, מיד ברח להסתלק מן הדין, ועם כל זה לא נצול ממנו. חכמים של קיסרין אומרים, אלימלך גדול הדור היה, והיה נכר למעלה, וכל מי שהוא נכר למעלה, הוא נתפס תחלה.

רבי יהושע אומר, מה פתיב בשונמית? (מ"ב ד יג) ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מכאן שצריך להכניס ראשו לתוך רבים, ולא יהא נרשם לבד.

מה פתיב בתחלה? וילך איש סתם, רצה להתביא ולהסתיר עצמו שלא יכירו בו. מי הזכירו? מדת הדין. ואמר, ושם האיש אלימלך, אדם נכר ונרשם הוא, אינו ראוי להתביא ולהסתיר. והאין זה אלימלך, פרנס העם?! והאין זה אלימלך שהיה סותם עיניו ממעשי העם?!

רבי פרחיא אומר, באותה השעה היה הקדוש ברוך הוא דן את העולם, ובית הדין שלמעלה עומד, והקדוש ברוך הוא היה מסתירו ואומר, וילך איש, סתם. עמדה מדת הדין והזכירו, ושם האיש אלימלך. מיד נגזר עליו הדין ועל בניו, פדכתיב וימת אלימלך וגו'.

רבי יהודה אומר, אלימלך, מי הוא שלא היה יודע מי זה אלימלך הזה? אלא בין שראה שהדור מבזים בגדולים, אומר ודאי אלך מכאן, ולא אהיה נתפס בתוכם. ואלימלך גדול הדור היה, והיה יכלת בידו למחות, ולא מחה. והלך משם וברח, ולפיכך נזכר שמו ונענש.

ויהי בימי שפט השפטים (רות א). רבי יהושע אומר, כל מקום

המות, אינו חושש לכל אדם, ואיש שפגע בו, יש לו רשות להזיקו.

בין שראה אלימלך, שהדין בא לעולם, מיד ברח להסתלק מן הדין, ועם כל זה לא ניצול ממנו. רבנן דקיסרין אמרי, אלימלך גדול הדור היה, והיה נכר למעלה, וכל מי שהוא נכר למעלה, הוא נתפס תחלה.

רבי יהושע אומר, מה פתיב בשונמית. (מ"ב ד יג) ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מכאן, שצריך להכניס ראשו לתוך רבים, ולא יהא נרשם לבד.

מה פתיב בתחלה. וילך איש סתם, רצה להתביא ולהסתיר עצמו שלא יכירו בו.

מי הזכירו. מדת הדין. ואמר, ושם האיש אלימלך, אדם נכר ונרשם הוא, אינו ראוי להתביא ולהסתיר. ולא איהו דא אלימלך, פרנסא דעמא. ולא איהו דא אלימלך, דההו סתים עינוי מעובדי עמא.

רבי פרחיא אומר, באותה שעה היה הקדוש ברוך הוא דן את העולם, ובית דין שלמעלה עומד, והקדוש ברוך הוא היה מסתירו ואומר, וילך איש סתם. עמדה מדת הדין והזכירו, ושם האיש אלימלך. מיד נגזר עליו הדין, ועל בניו. פדכתיב, וימת אלימלך וגו'.

רבי יהודה אומר, אלימלך, מי לא היה יודע דהוא אלימלך. אלא בין שראה שהדור מבזין בגדולים, אומר ודאי אלך מכאן, ולא אהיה נתפס בתוכם. ואלימלך גדול הדור היה, והיה יכולת בידו למחות, ולא מיחה. והלך משם וברח, ולפיכך נזכר שמו ונענש.

ויהי בימי שפט השפטים. רבי יהושע אומר, כל מקום שנאמר ויהי בימי, לשון צער

שנאמר ויהי בימי, לשון צער הוא. אלימלך הוא היה פדגמת מלך. פיון שהפיר בדבר, השמיט עצמו מישראל, והלך לגור בין האמות, שסבר שלא יהיה נדון ביניהם. עמדה מדת הדין והזפירו, ונתפש.

ויהי בימי שפט השפטים. רבי חלקיה בר אליעזר פתח בפסוק שכתוב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי וגו'. כשהקדוש ברוך הוא מדבר עם הנביאים, אינו נגלה אליהם אלא מרחוק. ועל פן רואים דמות דברים, פאדם העומד ממרחק, חוץ ממשא.

שאמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, פל הנביאים פלם לא נתבאו אלא מתוך אספקלריה שאינה מאירה - משה מתוך אספקלריה המאירה. שאר הנביאים מרחוק - ומשה מקרוב, שנאמר (במדבר יב) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. נאמן בבית המלך, קרוב הוא למלך.

ואם תאמר, פיון שפל הנביאים נתבאו מרחוק, אין אהבתו של מקום עליהם - כתוב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד.

אמר רבי חנינא, יש רחוק ונתקרב, ונתקרב, ונתקרב. יש רחוק ונתקרב, שכתוב (משלי לא) מרחק תביא לחמה. קרוב ונתרחק, שכתוב מרחוק ה' נראה לי. זה קרוב לנביאים, וזה רחוק למלכות. רבי אלעזר אמר הפוך - קרוב למלכות, ורחוק לנביאים. שרואים הדמיונות של מעלה פמין גוף.

רבי חלקיה אמר, פשרואים הנביאים בפחצות, בידוע שהעולם נדון למיטב, וכשרואים בפחשכה, נדון לפרעניות. ואזי פתח הפסוק ויהי בימי שפט

הוא. אלימלך, הוא היה פדוגמת מלך. פיון שהפיר בדבר, השמיט עצמו מישראל, והלך לגור בין האומות, דסבר שלא יהא נידון ביניהון. עמדה מדת הדין והזפירו, ונתפש.

ויהי בימי שפט השפטים, רבי חלקיה בר אליעזר פתח קרא דכתיב, (ירמיה לא ב) מרחוק ה' נראה לי וגו'. פשהקדוש ברוך הוא מדבר עם הנביאים, אינו נגלה אליהם אלא מרחוק. ועל פן רואים דמות דברים, פאדם העומד ממרחק, חוץ ממשא.

דאמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, פל הנביאים פולם לא נתבאו אלא מתוך אספקלריה שאינה מאירה, משה מתוך אספקלריה המאירה. שאר הנביאים מרחוק, ומשה מקרוב. שנאמר, (במדבר יב ז) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. מהימנא בבית מלכא, קריב הוא למלכא.

ואי תימא, פיון דכל הנביאים נתבאו מרחוק, אין אהבתו של מקום עליהם. והא כתיב, מרחוק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד.

אמר רבי חנינא, יש רחוק ונתקרב, וקרוב ונתרחק. יש רחוק ונתקרב, דכתיב, מרחוק תביא לחמה. קרוב ונתרחק, דכתיב, מרחוק ה' נראה לי. זה קרוב לנביאים, וזה רחוק למלכות. רבי אלעזר אומר, איפכא, קרוב למלכות, ורחוק לנביאים. שרואין דמיונות של מעלה פמין גוף.

רבי חלקיה אמר, פשרואין הנביאים בפחצות, בידוע שהעולם נידון למיטב, וכשרואים בפחשיכה, נידון לפרעניות. ואזי פתח קרא, ויהי בימי שפט השפטים וגו'. ויהי בימי. רבי בון, פל יומי הנה פקסרין,